

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการป้องกันการบาดเจ็บทางถนนในพื้นที่ตำบลศรีสว่าง อ.นาโพธิ์

ชื่อผู้วิจัย นางดวงเดือน นามไธสง

หน่วยงาน โรงพยาบาลนาโพธิ์

ผู้นำเสนอผลงาน นางดวงเดือน นามไธสง พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ

สถานที่ติดต่อกลับ รพ.นาโพธิ์ อ.นาโพธิ์ จ.บุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐๘๙๙๔๕๖๐๙๙

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในการลดอุบัติเหตุจราจรตำบลศรีสว่าง และเปรียบเทียบการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตก่อนและหลังการพัฒนา รูปแบบการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีระบบ(Systems theory) แบ่งเป็น ๓ องค์ประกอบคือ ๑.ปัจจัยนำเข้า (Input) ๒.กระบวนการ (Process) ๓.ผลผลิต (Outputs) ในการพัฒนารูปแบบ โดยทีมร่วมปฏิบัติการคือผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในตำบลศรีสว่างจำนวน ๑๙ ราย เก็บรวบรวมข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทั้งหมดในเขตตำบลศรีสว่างก่อนและหลังการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโดยใช้แบบบันทึกการรับแจ้งเหตุและสั่งการการแพทย์ฉุกเฉินทะเบียนรายงานการเสียชีวิต ๓ ฐานและรายงานการรับแจ้งอุบัติเหตุทางถนน งานอุบัติเหตุ โรงพยาบาลนาโพธิ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือจำนวนและร้อยละ เปรียบเทียบการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตก่อนและหลังการพัฒนารูปแบบ

ผลการศึกษาพบว่าได้รูปแบบการดำเนินงานในการลดอุบัติเหตุจราจรตำบลศรีสว่างที่พัฒนาขึ้นใหม่ และภายหลังการใช้รูปแบบใหม่ จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ ปี๒๕๖๑ จำนวน ๒๗ ครั้ง ๓๗ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๙ และเสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ ๒ ราย เท่าเดิมจาก ปี๒๕๖๐

ปัจจัยแห่งความสำเร็จเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง จากทุกภาคส่วน มีการทำงานเป็นทีม การเกิดอุบัติเหตุซ้ำในจุดเสี่ยงเดิมลดลง แต่ยังคงขาดประสิทธิภาพในการแก้ไขบริบทสภาพถนนของพื้นที่ปฏิบัติการ ต้องรองบประมาณจากแขวงทางหลวงชนบท เขตทางหลวงชนบท ต้องมีการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ การดำเนินงานการป้องกันการบาดเจ็บทางถนน แนวคิดทฤษฎีระบบ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการป้องกันการบาดเจ็บทางถนนในพื้นที่ตำบลศรีสว่าง อ.นาโพธิ์

ชื่อผู้วิจัย นางดวงเดือน นามไธสง

หน่วยงาน โรงพยาบาลนาโพธิ์

ผู้นำเสนอผลงาน นางดวงเดือน นามไธสง พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ

สถานที่ติดต่อกลับ รพ.นาโพธิ์ อ.นาโพธิ์ จ.บุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐๘๙๙๔๕๖๐๙๙

สรุปสาระสำคัญ

ปัจจุบันแนวโน้มของผู้ป่วยอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอุบัติเหตุจากรถ จากจำนวนรถที่มากขึ้น การเดินทางสะดวก ในปี ๒๕๕๙ อุบัติเหตุจากรถ เป็นสาเหตุการตาย อันดับ ๒ ของประเทศ องค์การอนามัยโลก (WHO) ประเมินการตายจากการบาดเจ็บทางถนนของประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๒ ของโลก รองจากประเทศลิเบีย มีอัตราการตาย ๓๖.๒ คนต่อประชากรแสนคน มูลค่าความเสียหายในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาสูงมากกว่า ๒ แสนล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๒.๘ ของ GDP ข้อมูลสถิติอุบัติเหตุจากรถทางบกตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ พบว่า มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จำนวน ๖,๔๓๒ ราย , ๘,๔๒๔ ราย และ ๑๕,๒๕๖ ราย ส่วนผู้บาดเจ็บ จำนวน ๗๑,๐๕๔ ราย, ๘๔,๖๖๕ ราย และ ๑,๐๐๒,๑๙๓ ราย สำหรับอำเภอนาโพธิ์ สถิติผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถ ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ จำนวน ๔๕๒ ราย, ๕๓๑ และ ๕๐๗ ราย ในตำบลศรีสว่าง ผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถ ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒๑ ครั้ง ผู้บาดเจ็บ ๒๕ ราย เสียชีวิต ๐ ราย แลปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๓ ครั้ง ผู้บาดเจ็บ ๓๑ ราย เสียชีวิต ๒ ราย

จากการทบทวนหาสาเหตุของการบาดเจ็บและการตายพบว่า ที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือถนนสายหลักนาโพธิ์-ดอนกอก หน้าสหกรณ์การเกษตร ถึงสะพานบ้านสงแดง วิเคราะห์เหตุ ภัยที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ นักเรียนกับวัยทำงาน และไม่สวมหมวกนิรภัย และสาเหตุการเกิด อุบัติเหตุที่สำคัญ คือ สภาพถนนที่ขรุขระ เป็นหลุม ไหล่ทางแคบ ไม่มีป้ายเตือนบริเวณทางแยกทางร่วม

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในการลดอุบัติเหตุจากรถตำบลศรีสว่าง
- เพื่อเปรียบเทียบการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตก่อนและหลัง

วิธีการศึกษา

Action Research วิจัยเชิงปฏิบัติการ

เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการโดยแนวคิดทฤษฎีระบบ (Systems theory) ของ Ludwig von Bertalanffy (๑๙๖๘) แบ่งได้เป็น ๓ องค์ประกอบ ปัจจัยนำเข้า (Input) ทรัพยากรต่างๆ เช่น คน องค์ความรู้ ยานพาหนะต่างๆ สิ่งแวดล้อมสภาพถนน กระบวนการ (Process) วิเคราะห์ปัญหา ปรับทีม สร้างรูปแบบ ดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไข ผลผลิต (Outputs) ผลการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกภาคส่วน กับผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

ผู้ร่วมปฏิบัติการ

ตัวแทนคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในตำบล(อบต. โรงเรียน ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สาธารณสุข ผู้นำชุมชน) กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๙ คนเป็นการเลือกเฉพาะเจาะจง

การเก็บข้อมูลการวิจัย

คณะผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลเองทั้งหมด โดยเก็บเป็น ๒ ระยะ คือ ก่อนการนำรูปแบบใหม่ที่พัฒนาขึ้นไปดำเนินการ และ หลังการนำรูปแบบใหม่ไปดำเนินการ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนแล้ว ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้

จำนวนและร้อยละ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

๑. แบบบันทึกการรับแจ้งเหตุ และส่งการแพทย์ฉุกเฉิน
๒. ทะเบียนรายงานการเสียชีวิต ๓ ฐาน
๓. รายงานการรับแจ้งอุบัติเหตุทางถนน งานอุบัติเหตุ โรงพยาบาลนาโพธิ์

ขั้นตอนการดำเนินการ

- วิเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานเดิม ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจราจร ข้อมูลการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ร่วมกับทุกหมู่บ้าน วิเคราะห์ชุมชน วิเคราะห์สภาพถนน เพื่อหาจุดเสี่ยง คนที่เสี่ยง รถที่เสี่ยงในชุมชน หาสาเหตุรากเหง้าปัญหาพร้อมกันนำข้อมูลที่ได้จากทุกส่วน มาร่วมกันดำเนินการแก้ไขในแต่ละประเด็นทั้งระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน
- นำรูปแบบใหม่ไปดำเนินการ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนารูปแบบ และ วิธีการดำเนินงาน
- สรุปผลการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงาน ตั้งแต่ เริ่มต้น ประมวล วิเคราะห์ และ สรุป เป็นรูปแบบใหม่ของการดำเนินงานการลดปัญหาอุบัติเหตุจราจร

ผลการศึกษา

ผลการดำเนินการ การลดการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตตามรูปแบบใหม่ที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นยังไม่สามารถแก้ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุให้ลดลงได้ จากตามรูปแบบเดิมดังนี้

- ๑.จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ ปี๒๕๖๑ จำนวน ๒๗ ครั้ง ๓๗ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๙ และเสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ ๒ ราย เท่าเดิมจาก ปี๒๕๖๐
- ๒.การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในตำบล ในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
- ๓.การเกิดอุบัติเหตุซ้ำในจุดเสี่ยงเดิมลดลง

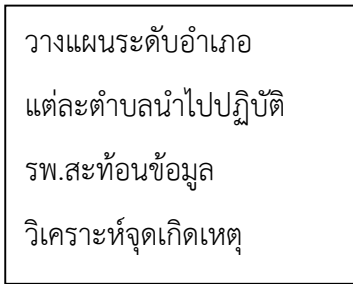
อภิปราย ข้อเสนอแนะ

รูปแบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เป็นรูปแบบที่ดี เนื่องจากอาศัยความร่วมมือร่วมใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง จากทุกภาคส่วน มีการทำงานเป็นทีม การเกิดอุบัติเหตุซ้ำในจุดเสี่ยงเดิมลดลง สอดคล้องกับแนวคิดการจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน(กัญญา วังศรี,๒๕๕๖) แต่ยังคงขาดประสิทธิภาพในการแก้ไขบริบทสภาพถนนของพื้นที่ปฏิบัติการ ต้องรองบประมาณจากแขวงการทาง เขตทางหลวงชนบท ต้องมีการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

๑. กัญญา วังศรี.การบริการการแพทย์ฉุกเฉินในประเทศไทย Srinagarind Med .๒๕๕๖
๒. วิทยา ชาตปัญญาชัย.หลักการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ๒๕๕๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑ โครงการวิจัยและตำราโรงพยาบาลขอนแก่น.๒๕๕๑
๓. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ..นนทบุรี การแพทย์ฉุกเฉินไทย: บนเส้นทางมาตรฐาน สู่ความทั่วถึงและยั่งยืน : ส.พิจิตรการพิมพ์.๒๕๕๔
๔. สมชาติ ไตรรักษา. หลักการบริหารโรงพยาบาล ภาคที่ ๑ หลักการบริหารองค์การ และ หน่วยงาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.พี.เอ็น. ๒๕๔๘.

รูปแบบเดิม

รูปแบบใหม่

